

Referencer til

Sundhedsfaglige anbefalinger for indholdet i og tilrettelæggelse af de forebyggende sundhedsydelser

Kapitel 1 Forebyggende helbredsundersøgelser i almen praksis

Børns Vilkår, Psykiatrifonden, Ole Kirk's Fond (2023). *Menneskelige og økonomiske omkostninger – når børn vokser op i familier med psykisk sygdom.*

Christesen AMS et al (2022). *Prevalence of parental mental health conditions among children aged 0-16 years in Denmark. A nationwide register-based cross-sectional study.* Scandinavian Journal of Public Health, 2022, 50;1124-1132

Daidsen K A et al (2020). *Parental mental illness, attendance at preventive child healthcare and dental caries in the offspring: a nation-wide population-based cohort study.* Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol. 2021 Apr;56(4):583-592. doi: 10.1007/s00127-020-01936-3. Epub 2020 Aug 18.

Haargaard et al. *The Pediatric Cataract Register (PECARE): Analysis of age at detection of congenital cataract,* Acta Ophthalmologica 2015

Hauskov Graungaard et al., *Hvad skal vi med de forebyggende børneundersøgelser? Et familieprojekt i almen praksis,* Månedsskrift for almen praksis, 2021

Heukendorff et al (2021). *Parental mental health conditions and use of healthcare services in children the first year of life- a register-based, nationwide study,* BMC Public Health, 2021 Mar 21;21(1):557 DOI: 10.1186/s12889-021-10625-y

Hulvej Rod N et al (2021) *Hospitalisation patterns among children exposed to childhood adversity: a population-based cohort study of half a million children.* www.thelancet.com/public-health Vol 6 November 2021

Balslev T, & Larsen I. K. (2013). *180-gradersundersøgelsen er en enkel undersøgelse af spædbørns motoriske udvikling.* Ugeskrift for Læger, 175(42), 2475-2477.

Rasmussen I, Kruse M (2022). *Samfundsøkonomiske konsekvenser af at være barn af forældre med mentale helbredsproblemer.* Institut for Sundhedstjenesteforskning. SDU

Sundhedsstyrelsen (2015). *Monitorering af vækst hos 0-5 årige børn.* www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2020). *Betydning af gravides mentale sundhed for barnet i de første leveår. En systematisk litteraturgennemgang af systematiske reviews og metaanalyser.* www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2020). *Anbefalinger om børn, unges og forældres brug af skærm.* www.sst.dk

Tolstrup Christiansen et al. *Barnet og den hvide pupil. Undersøgelse for rød refleks med oftalmoskop,* Månedsskrift for almen praksis. December 2021

Vestergaard Stadelhofer og Balslev. *Hypotoni hos spædbørn. Hvorfor er det vigtigt at erkende?* Månedsskrift for almen praksis, Januar 2022

Hoffmann Merrild C, Frost L (2021). *Identifying signs of child neglect and abuse in general practice,* Danish Medical Journal 2021 Jan 15;68(2): A05200396

Hulvej Rod N et al (2021). *Hospitalisation patterns among children exposed to childhood adversity: a population-based cohort study of half a million children.* www.thelancet.com/public-health Vol 6 November 2021

Rasmussen I, Kruse M (2022). *Samfundsøkonomiske konsekvenser af at være barn af forældre med mentale helbredsproblemer*. Institut for Sundhedstjenesteforskning. SDU

Strøyer de Voss, S. Wilson, PMJ; Ertmann RK, Overbeck G. *Increased family psychosocial focus during children's developmental assessment: a study of parents views*. BMC Pediatrics 15 May 2024

Sundhedsstyrelsen (2015). *Monitorering af vækst hos 0-5 årige børn*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2020). *Betydning af gravides mentale sundhed for barnet i de første leveår. En systematisk litteraturgennemgang af systematiske reviews og metaanalyser*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2020). *Anbefalinger om børn, unges og forældres brug af skærm*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2024). *Anbefalinger for søvnlængde. Til alle aldersgrupper*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2024). *Kortlægning af eksisterende opsporingsredskaber og indsatser vedr: Vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2024). *Vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre. Fagligt grundlag for opsporing og indsatser*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2024) *Vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre. Håndbog om opsporing i almen praksis*. www.sst.dk

Thorup Anne AE et al (2017) *Incidence of child and adolescent mental disorders in children aged 0-17 with familial high risk for severe mental illness - A Danish register study* Schizophr Res. 2018 Jul;197:298-304.doi: 10.1016/j.schres.2017.11.009. Epub 2017 Nov 11.

Kapitel 2 Sundhedsplejeydelser til spædbørn og småbørn og deres forældre

Ammitzbøll J, Holstein BE, Wilms L, Andersen A, Skovgaard AM (2016): *A new measure for infant mental health screening: development and initial validation*. BMC Pediatrics, 16:197.

Ammitzbøll J (2017): *Identification of mental health problems in a general population of infants – Feasibility and validity of a new measure for use in the existing community health nurses' child health surveillance (PhD thesis)*. Copenhagen: National Institute of Public Health

Bendixen K et al (2023). *Inequality in smoking and related risk factors for smoking in expectant mothers – a nationwide Danish register-based study*. Scand J Public Health. 2024 Mar;52(2):184-192. doi: 10.1177/14034948221149758. Epub 2023 Jan 31.

Busck-Rasmussen, M., Villadsen, S. F., Christesen AMS et al (2022). *Prevalence of parental mental health conditions among children aged 0-16 years in Denmark. A nationwide register-based cross-sectional study*. Scandinavian Journal of Public Health, 2022, 50;1124-1132

Norsker, F. N., Mortensen, L., & Andersen, A.-M. N. (2014). *Breastfeeding Practices in Relation to Country of Origin Among Women Living in Denmark: A Population-Based Study*. Maternal and Child Health Journal, 18(10), 2479–2488. <https://doi.org/10.1007/s10995-014-1486-z>

Johansen A, Krogh C, Weber Pant S, Holstein BE. (2016, juni). *Social ulighed i sundhed—Også i amning*. http://www.sifolkesundhed.dk/Ugens%20tal%20for%20folkesundhed/Ugens%20tal/25_2016.aspx

Knudsen C K et al (2021). *The risk of preterm birth in combinations of socioeconomic position and mental health conditions in different age groups: a Danish nationwide register-based cohort study*. BMC Pregnancy Childbirth. 2021 Oct 14;21(1):696. doi: 10.1186/s12884-021-04138-0.

Kronborg, H., & Foverskov, E. (2020). *Multifactorial influence on duration of exclusive breastfeeding; a Danish cohort study*. PLOS ONE, 15(9), e0238363. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0238363>

Kronborg, H., Vaeth, M., & Rasmussen, K. M. (2012). *Obesity and early cessation of breastfeeding in Denmark*. The European Journal of Public Health. <https://doi.org/10.1093/eurpub/cks135>

Kronborg, H., Vaeth, M., Olsen, J., Iversen, L., & Harder, I. (2007). *Effect of early postnatal breastfeeding support: A cluster-randomized community based trial*. Acta Paediatrica, 96(7), 1064–1070. <https://doi.org/10.1111/j.1651-2227.2007.00341.x>

Nandrup-Bus, I (2005). *Evidens om navlehygiejne for mature nyfødte børn*. Statusartikel, Ugeskrift for Læger 1. november 2005. [Evidens om navlehygiejne for mature nyfødte | Ugeskriftet.dk](https://www.ugeskriftet.dk/da/videns-om-navlehygiejne-for-mature-nyfoedte-born)

Nilsson, I. (2019). *National Klinisk Retningslinje for etablering af amning*. Komiteen for Sundhedsoplysning.

Nilsson, I., Strandberg-Larsen, K., Knight, C. H., Hansen, A. V., & Kronborg, H. (2017). *Focused breastfeeding counselling improves short- and long-term success in an early-discharge setting: A cluster-randomized study*. Maternal & Child Nutrition, 13(4), e12432. <https://doi.org/10.1111/mcn.12432>

Nilsson, I et al (2022) *Breastfeeding trajectories of young and short-term educated mothers and their partners; experiences of a journey facing tailwind and headwind*. Midwifery 113 (2022) 103436

Pant, SW, Johansen A, Holstein BE (2013): *Sundhedsplejerskens indsatser for 0-årige børn - Temarapport og årsrapport. Børn født i 2013. Databasen Børns Sundhed*. København. Statens Institut for Folkesundhed. SDU

Pommerencke, LM et al (2022). *Psykisk mistrivsel og psykisk sygdom blandt børn og unge. En undersøgelse af 0-16årige i Region Hovedstaden*. Statens Institut for Folkesundhed. SDU

Statens Serum Institut (2017). *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer. Generelle forholdsregler for sundhedssektoren*. 1. udgave [Generelle forholdsregler for sundhedssektoren, 1. udgave 2017 \(ssi.dk\)](https://www.ssi.dk/da/infektionshygiejne/retningsslinjer-for-infektionshygiejne/retningsslinjer-for-infektionshygiejne)

Sundhedsdatastyrelsen. *Den Nationale Børnedatabase (BDB)*. www.sundhedsdatastyrelsen.dk

Sundhedsstyrelsen (2017). *Styrket indsats i svangreomsorgen for udsatte gravide. Tværgående evaluering*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2018). *Projekter for sårbare gravide udviklet for SPU-midler i 2014-2017. Tværgående evaluering*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2020). *Social ulighed i sundhed og sygdom. Udviklingen i Danmark i perioden 2010-2017*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2020). *Anbefalinger om børn, unges og forældres brug af skærm*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2020). *Betydning af gravides mentale sundhed for barnet i de første leveår. En systematisk litteraturgennemgang af systematiske reviews og metaanalyser*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2021). *Tværgående evaluering af "Tidlig indsats for sårbare gravide"*,

Sundhedsstyrelsen (2022). *Anbefalinger for svangreomsorgen*. Sundhedsstyrelsen 2022 kapitel 4 www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2022). *Anbefalinger om forebyggelse af fødevarerallergi hos spædbørn. Notat opdateret 16.11.2022*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2022). *De første 1000 dage. En evaluering af særligt tilrettelagte indsatser de første 1000 dage til familier i udsatte positioner i 21 kommuner*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2023). *Amning – en håndbog til sundhedspersonale*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2024). *Anbefalinger for søvnplængde. Til alle aldersgrupper*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2024). *Kortlægning af eksisterende opsporingsredskaber og indsatser vedr: Vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2024). *Vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre. Fagligt grundlag for opsporing og indsatser* www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2024) *Vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre. Håndbog om opsporing i sundhedsplejen om opsporing* www.sst.dk

Thorup Anne AE et al (2017) *Incidence of child and adolescent mental disorders in children aged 0-17 with familial high risk for severe mental illness - A Danish register study* Schizophr Res. 2018 Jul;197:298-304.doi: 10.1016/j.schres.2017.11.009. Epub 2017 Nov 11.

Wüst M et al. *Sundhedsplejerskeindsatsen i Danmark. Perspektiver for anvendelse af kommunale journaldata i forskning om sundhedspleje* Crunch. VIVE 2020

Kapitel 3 Sundhedsplejeydelser til børn, unge og deres forældre i løbet af den undervisningspligtige alder

Børne- og undervisningsministeriet, Uddannelsesstatistik, 2021 [Fravær i folkeskolen - Nøgletal | Børne- og Undervisningsministeriet \(uddannelsesstatistik.dk\)](http://www.sst.dk)

Børns vilkår. *Skolens tomme stole*. 2020 [Rapport om skolefravær - Skolens tomme stole - Fokus på skolefravær \(bornsvilkar.dk\)](http://www.bornsvilkar.dk)

FN. *Børnekonventionen* [Børnekonventionen FN \(retsinformation.dk\)](http://www.retsinformation.dk).

Pommerencke, LM et al (2022). *Psykisk mistrivsel og psykisk sygdom blandt børn og unge. En undersøgelse af 0-16årige i Region Hovedstaden*. Statens Institut for Folkesundhed. SDU

Pommerencke, LM et al (2023). *Tidligt fødte børns udvikling, trivsel og sundhed ved ind- og udskolingsundersøgelsen. Temarapport fra samarbejdet Databasen Børns Sundhed*. Statens Institut for Folkesundhed SDU

Pommerencke, LM et al (2023). *Børn og unges søvn. Temarapport baseret på sundhedsplejerskedata fra samarbejdet Databasen Børns Sundhed*. Statens Institut for Folkesundhed SDU

Retsinformation. *Folkeskoleloven, LBK nr 1396 af 05/10/2022* [Folkeskoleloven \(retsinformation.dk\)](http://www.retsinformation.dk)

Retsinformation. *Vejledning til LBK nr 1396 af 05/10/2022* [191029-Vejledning-til-bekendtgoerelse.pdf](http://www.retsinformation.dk)

Skovgaard AM og Jørgensen GK (2023) *Mentale helbredsproblemer og psykisk sygdom hos børn og unge. Grundbog for sundhedsplejersker og sygeplejersker*. FADL's Forlag

Sundhedsstyrelsen (2020). *Ulighed i sundhed. Udviklingen i Danmark i perioden 2010-2017*. www.sst.dk

Kapitel 4 Konsulentfunktionen i dagtilbud og skole

Sundhedsstyrelsen (2011). *Smitsomme sygdomme hos børn og unge. Vejledning om forebyggelse i daginstitutioner, skoler m.v.* www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2019.) *Håndbog om hygiejne og miljø i dagtilbud*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2022). *De første 1000 dage. En evaluering af særligt tilrettelagte indsatser de første 1000 dage til familier i udsatte positioner i 21 kommuner*. www.sst.dk

Dansk Center for Undervisningsmiljø. *Rådgivningsmaterialer*. www.dcum.dk

Referencer for lovgivning i forhold til Styrelsen for Patientsikkerheds ressortopgaver findes i "Vejledning om forebyggende sundhedsydelser for børn og unge. Lovbestemte rammer"

Kapitel 5 Social ulighed i sundhed og udvalgte forebyggelsestemaer

Generelle referencer

Sundhedsstyrelsen (2020). *Ulighed i sundhed. Udviklingen i Danmark i perioden 2010-2017.*

www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2022). *Indsatser mod social ulighed i sundhed blandt 6-11-årige.* www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2022). *Veje til social ulighed i børn og unges sundhed. Teoretiske perspektiver.*

www.sst.dk

Referencer afsnit 5.1

Aarhus Universitet (2020). *OS – et værktøj til udvikling af organisatorisk sundhedskompetence.*

Guide til værktøjets anvendelse. Institut for Folkesundhed. Aarhus Universitet.

Aaby_A__Maindal_HT_OS__Et_vaerktoej_til_udvikling_af_organisatorisk_sundhedskompetence__1_.pdf (au.dk)

Tomm K (1988). *Interventive interviewing: Intending to ask lineal, circular, strategic or reflexive questions?* Family Process 27: 1-15.

Sundhedsstyrelsen (2022). *Sundhedskompetence i det danske sundhedsvæsen. En vej til mere lighed.* www.sst.dk

Referencer afsnit 5.2

Landsindsatsen EN AF OS. www.sst.dk

Shunned (2003). *Discrimination against people with mental illness*, Graham Thornicroft, 2003.

Referencer afsnit 5.3

Christesen Amanda M.S et al (2022). *Prevalence of parental mental health conditions among children aged 0-16 years in Denmark. A nationwide register-based cross-sectional study.*

Scandinavian Journal of Public Health, 2022, 50;1124-1132

Eisenberg N, Sulik MJ (2012). *Emotion-related self-regulation in children.* Teach Psychol. 2012;39:77–83.

Eplov LF. & Lauridsen S. (2008) *Fremme af mental sundhed – baggrund, begreb og determinanter.* Sundhedsstyrelsen, 2008

Holstein, BE et. Al (2021). *Mental sundhed og psykisk sygdom hos 0-9-årige børn.* Vidensråd for Forebyggelse, 2021

Jeppesen, P et. Al (2020). *Mental sundhed og sygdom hos børn og unge i alderen 10-24 år.*

Forekomst, udvikling og forebyggelsesmuligheder. Vidensråd for Forebyggelse

Pommerencke, LM et al (2022). *Psykisk mistrivsel og psykisk sygdom blandt børn og unge. En undersøgelse af 0-16årige i Region Hovedstaden.* Statens Institut for Folkesundhed. SDU

Skovgaard AM og Jørgensen GK (2023) *Mentale helbredsproblemer og psykisk sygdom hos børn og unge. Grundbog for sundhedsplejersker og sygeplejersker.* FADL's Forlag

Sundhedsstyrelsen (2022). *Fagligt oplæg til en 10-årsplan. Bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser.* www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2022) *Social ulighed i sundhed og sygdom. Udviklingen i Danmark i perioden 2010-2017.* www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2023). *Karakteristika af det mentalt sundhedsfremmende fritidsfællesskab for unge*. www.sst.dk

Thorup, Anne (2022) *Hvordan styrker vi børn og unges mentale sundhed? Moderne ideer*, Informations Forlag.

Zero to Three Infant Mental Health Task Force Steering Committee. *Definition of infant mental health*. National Center for Clinical Infant Programs; Washington, DC: 2001.

Referencer afsnit 5.4

Ainsworth M, Blehar M, Waters E, Wall S (1978). *Patterns of Attachment: A Psychological Study of the Strange Situation*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates

Barlow J, Bergman H et al (2016). *Group-based parent training programmes for improving emotional and behavioural adjustment in young children*. Cochrane Database Syst Rev. 2016; 1.

Bretherton I. (1985). *Attachment Theory: Retrospect and Prospect*. Monogr Soc Res Child Dev. 1985;50(1/2):3

Camoirano A (2017). *Mentalizing Makes Parenting Work: A Review about Parental Reflective Functioning and Clinical Interventions to Improve It*. Front Psychol. 2017 Jan 20;8:14. doi: 10.3389/fpsyg.2017.00014. PMID: 28163690; PMCID: PMC5247433.

Cleaver, H; Unell, I & Aldgate, J (2011): *Children's needs – Parenting Capacity*. Child abuse, parental mental illness, learning disability, substance misuse and domestic violence, 2nd edition 2011

Dagan O, Sagi-Schwartz A (2018). *Early attachment network with mother and father: An unsettled issue*. Child Dev Perspect. 2018; 12: 115–21.

Groh AM, Fearon RMP et al. (2017) *Attachment in the Early Life Course: Meta-Analytic Evidence for Its Role in Socioemotional Development*. Child Dev Perspect. 2017;11(1):70-76.

Groh AM, Roisman GI et al (2012). *The significance of insecure and disorganized attachment for children's internalizing symptoms: A meta-analytic study*. Child Dev. 2012; 83: 591–610.

Madigan S, Bakermans-Kranenburg MJ et al (2006). *Unresolved states of mind, anomalous parental behavior, and disorganized attachment: A review and meta-analysis of a transmission gap*. Attach Hum Dev. 2006; 8: 89–111.

Main M, Solomon J. (1986). *Discovery of an insecure-disorganized/disoriented attachment pattern: Procedures, findings and implications for the classification of behavior*. I: Brazelton TB, Yogman MW, eds. *Affective development in infancy*. Westport, CT, US: Ablex Publishing; 1986:95–124

Mulder TM, Kuiper KC et al (2018). *Risk factors for child neglect: A meta-analytic review*. Child Abuse Negl. 2018 Mar;77:198-210. doi: 10.1016/j.chiabu.2018.01.006. PMID: 29358122

Tharner A, Luijk MPCM et al (2012). *Infant attachment, parenting stress, and child emotional and behavioral problems at age 3 years*. Parent Sci Pract. 2012; 12: 261–81.

van Ijzendoorn MH, Schuengel C, Bakermans-Kranenburg MJ (1999). *Disorganized attachment in early childhood: Meta-analysis of precursors, concomitants, and sequelae*. Dev Psychopathol. 1999; 11: 225–49.

Verhage ML, Schuengel C, Madigan S, et al (2016). *Narrowing the transmission gap: A synthesis of three decades of research on intergenerational transmission of attachment*. Psychol Bull. 2016;142(4):337-366.

Zeegers, M. A. J., Colonnese, C et al (2017). *Mind matters: A meta-analysis on parental mentalization and sensitivity as predictors of infant–parent attachment*. Psychological Bulletin, 143(12), 1245-1272. doi:10.1037/bul0000114

Afsnit 5.5

- Bibow B (2023) *Fødselsdepression hos kvinder* - Månedsskrift for almen praksis. Februar 2023
- Lokuge S, Frey BN et al - *Depression in women: windows of vulnerability and new insights into the link between estrogen and serotonin*. J Clin Psychiatry. 2011 Nov;72(11):e1563-9.
- Madsen Sv. Aa (202x) *Fødselsdepression hos mænd* - Månedsskrift for almen praksis. Februar 2023
- Marti-Castaner M, Hvidtfeldt C et al (2021). *Disparities in postpartum depression screening participation between immigrant and Danish-born women*. European Journal of Public Health, 1–8 The Author(s). Published by Oxford University Press on behalf of the European Public Health Association. All rights reserved. <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckab197>
- Nordentoft M, Lykkebo A W et al (2022). *Anvendelse af psykofarmaka ved graviditet – kliniske retningslinjer*, 2. udgave – Dansk Psykiatrisk selskab, Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi, Dansk Pædiatrisk Selskab og Dansk Selskab for Klinisk Farmakolog. [Psykofarmakologisk-behandling-under-graviditet-og-amning.pdf](#)
- Pommerencke L M, Ammitzbøll J et al (2021). *Forældres psykiske tilstand i barnets første leveår og betydning for barnets udvikling og trivsel. Temarapport fra Databasen Børns Sundhed for børn født i 2018 og skoleåret 2019/20*. Statens Institut for Folkesundhed. SDU
- Smith-Nielsen J et al (2018) *Validation of the Edinburgh Postnatal Depression Scale against both DSM-5 and ICD-10 diagnostic criteria for depression*. BMC Psychiatry <https://doi.org/10.1186/s12888-018-1965-7>
- Foker, A.P. og Køster-Rasmussen R (2021). *Stigmatisering*, i *Forebyggende Sundhedsarbejde*, B.B. Jensen, M. Grønæk, and S. Reventlow, Editors. 2021, Munksgaard.
- Sundhedsstyrelsen (2020). *Betydning af gravides mentale sundhed for barnet i de første leveår. En systematisk litteraturgennemgang af systematiske Reviews og metaanalyser*. www.sst.dk
- Sundhedsstyrelsen (2021). *Kortlægning af eksisterende indsatser vedr. tidlig opsporing og behandling af fødselsdepression*. www.sst.dk
- Sundhedsstyrelsen (2022). *Indsatser i forhold til fødselsdepression. En litteraturgennemgang af eksisterende viden*. www.sst.dk
- Vander Kruijk R, Barreix M et al (2017). *Maternal Morbidity Working Group. The global prevalence of postpartum psychosis: a systematic review*. BMC Psychiatry. 2017 Jul 28;17(1):272.

Afsnit 5.6

- Blevins-Knabe, B., & Musun-Miller, L. (1996). *Number use at home by children and their parents and its relationship to early mathematical performance*. Early Development and Parenting: An International Journal of Research and Practice, 5(1), 35-45.
- Bloomfield, L., & Kendall, S. (2007). *Testing a parenting programme evaluation tool as a pre- and post-course measure of parenting self-efficacy*. Journal of Advanced Nursing, 60(5), 487–493.
- Børne- og Undervisningsministeriet (2022). *Vidensnotat. Inspiration til forældre om forebyggelse af læsevanskeligheder, herunder ordblindhed*. www.emu.dk
- Børne- og Undervisningsministeriet (2022). *Materialer om sproglig forståelse til brug for samarbejde med forældre*. <https://emu.dk/grundskole/forskning-og-viden/sproglig-forstaaelse/samarbejde-med-foraeldre-om-sproglig-udvikling>
- Feldman, R. (2021). *Social Behavior as a Transdiagnostic Marker of Resilience*. Annual review of clinical psychology, 17(1), 153-180. doi:10.1146/annurev-clinpsy-081219-102046

- Golinkoff, R. M., Hoff, E., Rowe, M. L., Tamis-LeMonda, C. S., & Hirsh-Pasek, K. (2019). *Language Matters: Denying the Existence of the 30-Million-Word Gap Has Serious Consequences*. *Child Development*, 90(3), 985-992. doi:10.1111/cdev.13128
- Hoff, E, Trecca, F., Højen, A., Laursen, B., & Bleses, D. *What parents do with children shapes how parents talk with children*.
- Højen, A., Bleses, D., Trecca, F., Vind, B. D., Andreassen, L. M., & Munkdal, S. (2020). *Børn af forældre på overførselsindkomst: Udvikling af sprog og læsning*. Rapport udarbejdet for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.
- Højen, A., Hoff, E., Bleses, D., & Dale, P. S. (2021). *The relation of home literacy environments to language and preliteracy skills in single- and dual-language children in Danish childcare*. *Early Childhood Research Quarterly*, 55, 312–325.
- Laible, D., Panfile Murphy, T., & Augustine, M. (2013). *Constructing Emotional and Relational Understanding: The Role of Mother–Child Reminiscing about Negatively Valenced Events*. *Social Development*, 22(2), 300-318. doi:10.1111/sode.12022
- Law, J., Rush, R., King, T., Westrupp, E., & Reilly, S. (2018). *Early home activities and oral language skills in middle childhood: A quantile analysis*. *Child Development*, 89(1), 295–309.
- Ronda, V., Agerbo, E., Bleses, D., Mortensen, P. B., Børghlum, A., Hougaard, D. M., Mors, O., Nordentoft, M., Werge, T., & Rosholm, M. (2020). *Family disadvantage, gender, and the returns to genetic human capital*. IZA Institute of Labor Economics. *IZA Discussion Paper No. 13441*
- Sénéchal, M., & LeFevre, J.-A. (2014). *Continuity and change in the home literacy environment as predictors of growth in vocabulary and reading*. *Child Development*, 85(4), 1552–1568.
- Shaver, P. R., Mikulincer, M., Gross, J. T., Stern, J. A., & Cassidy, J. (2016). *A lifespan perspective on attachment and care for others*. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment, Third Edition: Theory, research, and clinical applications* (3. ed., pp. 878-916). New York: The Guilford Press.
- Sundhedsstyrelsen (2020) *Social ulighed i sundhed*.
- Trecca, F., Bleses, D., Højen, A., & Laursen, B. (indsendt). *Direct and indirect effects from parenting self-efficacy and parenting practices to socio-emotional adjustment in preschool children*.
- Zeegers, M. A. J., Colonesi, C., Stams, G.-J. J. M., & Meins, E. (2017). *Mind matters: A meta-analysis on parental mentalization and sensitivity as predictors of infant–parent attachment*. *Psychological Bulletin*, 143(12), 1245-1272. doi:10.1037/bul0000114

Afsnit 5.7

- Blank R, Barnett, AL Cairney, J, Green, D, Kirby, A, Polatajko, H, Rosenblum, S, Smits Engelsman, B, Sugden, D, Wilson, P & Vincon, S (2019). *International clinical practice recommendations on the definition, diagnosis, assessment, intervention, and psychosocial aspects of developmental coordination disorder*. *Dev Med Child Neurol*, 61, 242-285
- Glismann, H for Databasen Børns Sundhed (2019). *Kvalitetsforbedring af sundhedsplejerskers vurdering af spædbørns motoriske udvikling*. Statens Institut for Folkesundhed. SDU
- Libertus, K & Landa, RJ (2013). *The Early Motor Questionnaire (EMQ): a parental report measure of early motor development*. *Infant Behav Dev*, 36, 833-42
- Libertus & Landa (2013)
- Piper MC et al (2009). *Construction and validation of the Alberta Infant Motor Scale (AIMS)*. *Canadian Journal of Public Health*
- Shumway-Cook & Woollacott (2017). *Motor Control: Translating Research Into Clinical Practice*. Wolters Kluwer Forlag,

Stegger H (2013). *Pædiatrisk Fysioterapi*, kap 1 Munksgaard.
Weber SP et al (2021). *Motor development problems in infancy predict mental disorders in childhood: a longitudinal cohort study*. *European Journal of Pediatrics* (2022) 181:2655–2661.
<https://doi.org/10.1007/s00431-022-04462-3>

Referencer afsnit 5.8

How Tobacco Smoke causes Disease. A Report of the Surgeon General. U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion, Office on Smoking and Health, 2010.
Sundhedsstyrelsen (2008). *Alkohol i Danmark – Voksnes alkoholvaner og holdning til alkoholpolitik*
Sundhedsstyrelsen (2013). *Ren luft til ungerne*. www.sst.dk
Sundhedsstyrelsen (2019). *Den nødvendige samtale - når samtalen handler om alkohol*.
www.sst.dk
Sundhedsstyrelsen (2022). *Forebyg vuggedød – og forebyg skæv hovedfacon og fladt baghoved. Til sundhedspersonale*. www.sst.dk
Vestbo J, Andreasen JT, Bast LS, Lund L, Pisinger C. (2022). *Børn og unges nikotinbrug – konsekvenser og forebyggelse*. Vidensråd for Forebyggelse København: 1-96.
Tolstrup J, Demant J, Grønbæk M, Møller SP, Pedersen MU, Pisinger V. (2019) *Unge alkoholkultur – et bidrag til debatten*. København. Vidensråd for Forebyggelse
Hviid S, Holst CA, Becker U, Tolstrup JS (2021) *Alkoholrelaterede dødsfald blandt 15-25-årige, 2010-2019*. Statens Institut for Folkesundhed, SDU
Christensen AS, Behrens CL, Schiøth C, Jensen MP. *Forældres betydning for deres børns alkoholforbrug – en systematisk litteraturgennemgang*. København. Kræftens Bekæmpelse, 2016.
Pisinger, V. (2022). *Perceived parental alcohol problems and consequences in youth*. [Ph.D. thesis, SDU]. Syddansk Universitet. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. <https://doi.org/10.21996/h52t-sz12>
Tolstrup JS, Ekholm Ola, Becker U, Pisinger V (2023). *Notat om børn af forældre med alkoholproblemer*. Statens Institut for Folkesundhed, SDU
Vidensråd for Forebyggelse (2022). Notat. Konsekvenser af nikotinbrug – for børn og unges sundhed. www.vidensraad.dk
Vidensråd for Forebyggelse (2022). Nikotinbrug blandt børn og unge. Konsekvenser og forebyggelse. www.vidensraad.dk

Referencer afsnit 5.9

Koch AB, Schulz A, Stanek AH, Wiwe AER, m.fl (2022). *Pædagogik i dagtilbud, Del 4. Om udvikling, forandring og didaktik*. Hans Reitzels Forlag
KOSMOS. Nationalt Videnscenter. *Bevægelsesglæde* [Available from: https://sund-bynet.dk/wp-content/uploads/images/kosmos_bevaegelsesglaede.pdf.
Københavns Universitet. Institut for Idræt og Ernæring. *Danish assessment of Physical Literacy (DAPL) Københavns Universitet* [Available from: <https://nexs.ku.dk/forskning/idraet-individ-samfund/forskningsgrupper/boern-ogunge/gn-projekter/dapl/>
Liu Y, Chen S (2021). *Physical literacy in children and adolescents: definitions, assessments, and interventions*. *European Physical Education Review*. 2021;27(1):96-112
Longmuir PE, Boyer C, Lloyd M, Yang Y, Boiarskaia E, Zhu W, et al (2015). *The Canadian*

assessment of physical literacy: methods for children in grades 4 to 6 (8 to 12 years). BMC public health. 2015;15(1):1-11.

Sundhedsstyrelsen (2023) *Fysisk aktivitet for de mindste børn (0-4 år) - Viden om sundhed og forebyggelse*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2023). *Fysisk aktivitet for børn og unge (5-17 år) - Viden om sundhed og forebyggelse*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2023). *Anbefalinger for fysisk aktivitet og stillesiddende tid – Børn og unge (5-17 år)* Onepager: <https://www.sst.dk/-/media/Fysisk-aktivitet/OP-FA-5-til-17.ashx>

Wiegaard L (2015). *Menneskets fysiske, sansemæssige og motoriske forudsætninger og udvikling*. *Pædagogik: Introduktion til pædagogens grundfaglighed*. Systime; p. 105-27

Referencer afsnit 5.10

Andersen M B, Thorsted A et al (2020) *Overvægt og svær overvægt blandt danske børn og unge Forekomst og sociodemografisk fordeling* Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Pedersen T P, Pant S W et al (2019) *Søskende og sundhed. Temarapport 2017/2017*. Statens Institut for folkesundhed, SDU

Sundhedsdatastyrelsen (2024). *Den nationale Børnedatabase*. www.sundhedsdatastyrelsen.dk

Sundhedsstyrelsen (2014) *Opsporing af overvægt og tidlig indsats for børn og unge i skolealderen*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2015) *Monitorering af vækst hos 0-5-årige børn*. www.sst.dk

Vidensråd for Forebyggelse (2021) *Forebyggelse af overvægt blandt børn og unge*. www.vidensraad.dk

Referencer afsnit 5.11

Børns Vilkår (2022). *Svigt af børn i Danmark – status 2022*. www.bornsvilkar.dk

Barlow & Coren, 2018; Amato & Fowler, 2002, En ikke-involveret eller en autoritær forældrestil præget af regler, manglende lydhørhed over for barnet og måske hårdhændet opdragelse have negativ betydning for barnets udvikling og trivsel op gennem barndommen.

Christoffersen MN (2010). *Børnemishandling i hjemmet*. SFI – Det nationale Forskningscenter for Velfærd <https://www.vive.dk/media/pure/4360/273023> (30. dec. 2020).

Gilbert R, Widom CS, Browne K et al (2009). *Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries*. Lancet 2009; 373:68-81

Lyk-Jensen, S.V., M. Bøg & M.R. Lindberg (2017). *Børn, der oplever vold i familien. Omfang og konsekvenser*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Oldrup H, Christoffersen MN, Kristiansen IL, Østergård SV (2016). *Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge 2016*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 2016:1-247.

Ottosen, M.H. & Henze-Pedersen, S. (2021) *Fysisk vold og seksuelle overgreb mod børn - En vidensopsamling*. VIVE - Det Nationale Forskning- og Analysecenter for Velfærd

Rayce, S.B., Hansen, A.T., Mikkelsen, M., Pontoppidan, M.: SPOR – Børns udvikling og trivsel gennem livet: *Præsentation af undersøgelsen og udvalgte resultater fra første dataindsamling 2017/2018*. 2021, København: VIVE – det nationale forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Sethi D, Yon Y, Parekh N et al (2018). *European status report on preventing child maltreatment*. World Health Organization.

Socialstyrelsen. *Børn, der oplever vold*. [Børn, der oplever vold – Vidensportalen på det sociale område](#)

Social- og Boligstyrelsen (2023). *Årsstatistik om danske børnehuse 2021*. www.sbst.dk

Syddansk Universitet (2023) Opsporing af vold - En gennemgang af den videnskabelige litteratur for opsporing af vold i nære relationer hos gravide, kommende og nye forældre.

Spitz P, Banner J, Belling B (red) 2022. *Systematisk retsmedicinsk screening af børn ved mistanke om vold. En erfaringsopsamling fra et 2-årigt interventionsprojekt 2020-2022*. Børnehus Hovedstaden.

Afsnit 5. 12

Bedre Psykiatri, [2020-BP-Boern-som-paaroerende-undersoegelse-faktaark.pdf \(bedrepsykiatri.dk\)](#)

Bjerregaard Alrø A, et al. (2021) *A Child with Home Mechanical Ventilation Affects the Family: A Danish Study shows that well Siblings may become Shadow Children*. Journal of Pediatric Nursing, 59, 19-24. <https://doi.org/10.1016/j.pedn.2020.12.013>

Christesen AMS et al. (2022) *Prevalence of parental mental health conditions among children aged 0–16 years in Denmark: A nationwide register-based cross-sectional study*. Scand J Public Health 2022 Dec;50(8):1124-1132.

Danmarks Statistik, *Børn og unge, der har mistet forældre ved dødsfald, efter kommune, alder, mor status, far status og status på begge forældre* Statistikbanken

Danske Patienter 2016, [Børn som pårørende, Undersøgelse blandt Danske Patienters medlemsforeninger vedrørende børn som pårørende](#)

Harsen et al, Det Nationale Sorgcenter 2021, *Børn som pårørende. Sundhedspersoners møde med pårørende børn og unge til alvorligt syge i det danske sundhedsvæsen*. www.sorgcenter.dk

Graungaard A.H et al 2019, *Somatic symptoms in children who have a parent with cancer: A systematic review*. Child Care Health Dev 2019 Mar;45(2):147-158. doi: 10.1111/cch.12647.

Heuckendorff, S (2021) *Health outcomes in children of parents with mental health conditions Morbidity and use of healthcare services in early childhood*. Aalborg Universitetsforlag. <https://doi.org/10.54337/aau461775944>

Hulvej Rod et al (2021) *Hospitalisation patterns among children exposed to childhood adversity: a population-based cohort study of half a million children*. The Lancet. Vol 6 [www.thelancet.com/journals/lanpub/article/PIIS2468-2667\(21\)00158-4/fulltext](http://www.thelancet.com/journals/lanpub/article/PIIS2468-2667(21)00158-4/fulltext)

Kræftens Bekæmpelse (2022) [faktaark-om-boern-og-sorg-i-tal_2022.pdf \(cancer.dk\)](#)

Kræftens Bekæmpelse, (ukendt publiceringsdato). *Faktaark om børn og sorg - de langsigtede konsekvenser* cancer.dk

Rasmussen I, Kruse M (2022). *Samfundsøkonomiske konsekvenser af at være barn af forældre med mentale helbredsproblemer*. Dansk Center for Sundhedsøkonomi. Institut for Sundhedstjenesteforskning. SDU

Sundhedsstyrelsen (2012), *Nationale anbefalinger for sundhedspersoners møde med pårørende til alvorligt syge*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2018). *Koncept for systematisk pårørendeinddragelse – inspirationsguide*

Sundhedsstyrelsen. Landsindsatsen EN AF OS (2016). *Viggo og Walters verden*. www.sst.dk/en-af-os

Thorup Anne AE et al (2017) *Incidence of child and adolescent mental disorders in children aged 0-17 with familial high risk for severe mental illness - A Danish register study* Schizophr Res. 2018 Jul;197:298-304.doi: 10.1016/j.schres.2017.11.009. Epub 2017 Nov 11.

Tolstrup J al (2023) *Notat om børn af forældre med alkoholproblemer*. Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Referencer afsnit 5. 13

Back Nielsen et al (2019), *Risk of childhood psychiatric disorders in children of refugee parents with post-traumatic stress disorder: a nationwide, register-based, cohort study*, Lancet Public Health. 2019 Jul;4(7):e353-e359.

Bager et al 2021, *School performance of children whose parents suffered torture and war—a register-based study in Denmark*, Eur J Public Health. 2021 Oct 11;31(4):749-755.

Breinholt Stærke et al 2022, *The cascade of care in tuberculosis infection screening and management in newly arrived refugees in Aarhus, Denmark*, Travel Med Infect Dis. 2022 Sep-Oct;49:102388.

Dunlavy et al 2021, *Health outcomes in young adulthood among former child refugees in Denmark, Norway and Sweden: A cross-country comparative study*, Scand J Public Health. 2021 Jul 24:14034948211031408.

Frederiksen et al 2021, *Health screening among children newly granted asylum in Denmark*, Acta Paediatr. 2021 Aug;110(8):2389-2395.

Hempler et al, *Dansk Selskab for Folkesundhed 2020*, [Veje til etnisk lighed i sundhed](#).

Hvass et al, 2021, *Is there a need of health assessments for resettling refugees? A cross-sectional study of 1431 refugees who arrived in Denmark between 2014 and 2018*, J Migr Health. 2021 Apr 21;3:100044.

Møller et al, 2016 *Differences in uptake of immunisations and health examinations among refugee children compared to Danish-born children: a cohort study*, Eur J Pediatr. 2016 Apr;175(4):539-49.

Afsnit 5. 14

Dewald, J. F., Meijer, A. M., Oort, F. J., Kerkhof, G. A., & Bogels, S. M. (2010). *The influence of sleep quality, sleep duration and sleepiness on school performance in children and adolescents: A meta-analytic review*. Sleep Med Rev, 14(3), 179-189. doi:10.1016/j.smrv.2009.10.004

Due, P., Diderichsen, F., Meilstrup, C., Nordentoft, M., Obel, C., & Sandbæk, A. (2014). *Børn og unges mentale helbred*, Vidensråd for Forebyggelse

Jennum P. et al (2015). *Søvn er af afgørende betydning i alle aldre*. Vidensråd for Forebyggelse, Søvn og sundhed 2015.

Shalini Paruthi et al. Consensus. *Recommended Amount of Sleep for Pediatric Populations: A Consensus Statement of the American Academy of Sleep Medicine*. Journal of Sleep Medicine <https://doi.org/10.5664/jcsm.5866>

Sundhedsstyrelsen (2022). Baggrundsnotat. *Sundhedsstyrelsens anbefalinger om børn, unges og forældres brug af skærm*. [Baggrundsnotat-Sundhedsstyrelsens-anbefalinger-om-brug-af-skaerm-2.ashx](#)

Sundhedsstyrelsen (2022). *Skab gode skærmvaner om aftenen*. [Skab gode skærmvaner om aftenen - Sundhedsstyrelsen](#)

Sundhedsstyrelsen (2024). *Anbefalinger for søvn. Til alle aldersgrupper*. www.sst.dk

Kapitel 6 Udvalgte undersøgelser og kliniske problemstillinger hos spæd- og småbørn

Afsnit 6.1

Sundhedsdatastyrelsen. *Landspatientregistret (LPR3)*

Sundhedsstyrelsen (2015). *Monitorering af små børns vækst. Vejledning til sundhedsplejersker og praktiserende læger.* www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2024). *Forebyg vuggedød – og undgå skæv hovedfacon og fladt baghoved. Pjece til sundhedspersonale.* www.sst.dk

Afsnit 6.2

Afsnittet er skrevet af Læbe-Ganespalte Centret i Hellerup, hvorfra referencer kan rekvireres ved behov.

Afsnit 6.3

[Guideline National klinisk retningslinje for undersøgelse og behandling af ankyloglossi hos ammede spædbørn \(sst.dk\)](http://www.sst.dk)

Afsnit 6.4

Spitz P, Banner J, Belling B (red) 2022. *Systematisk retsmedicinsk screening af børn ved mistanke om vold. En erfaringsopsamling fra et 2-årigt interventionsprojekt 2020-2022.* Børnehus Hovedstaden.

Afsnit 6.5

Rigshospitalet. *Årsrapport 2021 – Rigshospitalets Enhed for Medfødte Hjertesygdomme* www.Rh.dk

Afsnit 6.6

Dansk Pædiatrisk Selskab (2018). *Neonatal kolestase/konjungeret hyperbilirubinæmi.* Tilgængelig på http://www.paediatri.dk/images/dokumenter/vejledninger_2018/Neonatal_kolestase_2018.pdf

Dansk Pædiatrisk Selskab (2019). *Behandlingsstandard for neonatal hyperbilirubinæmi.* Tilgængelig på http://www.paediatri.dk/images/dokumenter/Retningslinjer_2019/Hyperbilirubin%C3%A6mi_guideline.Juli_2019.pdf

Sundhedsstyrelsen (2003). *Anbefalinger vedrørende opsporing af galdevejsatresi.* Tilgængelig på <https://www.sst.dk/>

Sundhedsstyrelsen, Dansk Pædiatrisk Selskab og Styrelsen for Patientsikkerhed (2022). *Information til praktiserende læger Om tidlig opsporing af galdevejsatresi Gulsot hos nyfødte* *Vigtigt at handle efter 14 dage* www.sst.dk

Afsnit 6.7

Stilling M, Søballe K, Hvid I, Bünger C (red.) *Ortopædisk kirurgi*, 9 udgave. FADL's Forlag A/S Husum HC, Møller-Madsen B, Thomsen JL, Maimburg RD, Rahbek O. *Screening of dysplasia of the hip in Denmark.* Ugeskr Laeger. 2021 Mar 22;183(12):V05200371.

Afsnit 6.8

Kolon TF, Herndon CD, Baker LA, et al. *Evaluation and treatment of cryptorchidism: AUA guideline*. The Journal of urology. 2014;192:337-345.

EAU Guidelines 2020. *Nordic consensus on treatment of undescended testes* - PubMed (nih.gov)

Afsnit 6. 9

Sundhedsstyrelsen (2024). *Vejledning til sundhedspersonale om jern – og vitamintilskud til børn* www.sst.dk

Afsnit 6. 10

Bilenberg N, Skovgaard AM, Verhulst FC (2019) *Årsagsforhold. I: Thomsen PH, Rask CU, Bilenberg N, eds. Børne- og Ungdomspsykiatri. 4. udgave*. København: FADL's Forlag; s. 41–56

Holstein BE et al (2021) *Mental sundhed og psykisk sygdom hos 0– 9-årige børn*. København: Vidensråd for Forebyggelse

Jeppesen P et al (2020) *Mental sundhed og sygdom hos børn og unge i alderen 10-24 år – forekomst, fordeling og forebyggelsesmuligheder*. København: Vidensråd for Forebyggelse

Skovgaard A M & Jørgensen G K (red.) (2023) *Mentale helbredsproblemer og psykisk sygdom hos børn og unge- en grundbog*. Kapitlerne 3, 18, 19, 21, 22. FaDL's Forlag 2023

Sundhedsstyrelsen (2020) *Betydningen af gravides mentale helbred for barnet i de første leveår En systematisk litteraturgennemgang af systematiske reviews og meta-analyser* www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2022) *Sygdomsbyrden i Danmark — sygdomme*. www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen (2023) *Faglig ramme for det kommunale behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel*. www.sst.dk

Afsnit 6. 11

kommer

Afsnit 6. 12

Johansen A et al (2009). *Danske børns sundhed og sygelighed*. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet

Lund L, et al (2019). *Trivsel og hverdagsliv blandt børn og unge med kronisk sygdom*. Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Sundhedsstyrelsen (2012). *Sociale forholds betydning for håndteringen af børn med kronisk sygdom*. www.sst.dk

VIVE (2020). *Sårbarhed og diabetes – En litteraturgennemgang*, VIVE Viden til Velfærd Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. www.vive.dk

Afsnit 6. 13

Pommerencke LM et al (2024). *Tidligt fødte børns udvikling, trivsel og sundhed ved ind- og udskolingsundersøgelsen. Temarapport fra samarbejdet Databasen Børns Sundhed*. www.sdu.dk/sif

Sundhedsstyrelsen (2024). *Vejledning til sundhedspersonale om jern – og vitamintilskud til børn* www.sst.dk

Afsnit 6. 14

Breinholt Stærke et al 2022, *The cascade of care in tuberculosis infection screening and management in newly arrived refugees in Aarhus, Denmark*, *Travel Med Infect Dis*. 2022 Sep-Oct;49:102388.

Frederiksen et al 2021, *Health screening among children newly granted asylum in Denmark*, *Acta Paediatr*. 2021 Aug;110(8):2389-2395.

Hempler et al, *Dansk Selskab for Folkesundhed 2020*, [Veje til etnisk lighed i sundhed](#).

Hvass et al, 2021, *Is there a need of health assessments for resettling refugees? A cross-sectional study of 1431 refugees who arrived in Denmark between 2014 and 2018*, *J Migr Health*. 2021 Apr 21;3:100044.

Møller et al, 2016, *Differences in uptake of immunisations and health examinations among refugee children compared to Danish-born children: a cohort study*, *Eur J Pediatr*. 2016 Apr;175(4):539-49.

Socialstyrelsen 2015, *Faglige anvisninger til praktiserende læger og andre læger, som gennemfører helbredsmæssige vurderinger af nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge*.

The Regional Office for Europe of the World Health Organization, 2018, *Health of refugee and migrant children Technical guidance*

Høringsudvalget